

Lausunto aallonmurtajan pysyttämistä koskevaan lupahakemukseen

Kunnanhallitus 12.10.2026
2172/10.03.01.00/2022

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ranuan kunnanhallitukselta lausuntoa aallonmurtajan pysyttämisestä Simojärvelle.

Lausunto pyydetään toimittamaan Lupa- ja valvontavirastoon 2.11.2026 mennessä. Asiatunnus: LVV-U/47200/2026.

Simojärvi on yksi Lapin merkittävistä suurista luonnonjärvistä. Järven keskeisiä erityispiirteitä ovat sen laajuus, erämaisuus sekä laajat luonnonmukaisina säilyneet ranta- ja vesialueet. Simojärven karut ja kivikkoiset rannat sekä paikoin vähäinen rakentaminen muodostavat järvelle ominaisen erämaisen maisemakokonaisuuden.

Metsähallituksen laatiman Simojärven ja Soppana Natura 2000-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2011-2025 -julkaisun mukaan Simojärvi on Suomen suurin säännöstelemätön järvi. Sen vedenlaatu on säilynyt hyvänä ja Natura -alueen rakentamattomien rantojen sekä saarien maisema erämaisena.

Simojärvellä on myös valtakunnallisesti merkittäviä luonnonsuojeluarvoja. Simojärven Natura 2000 -alueen pinta-ala on 6 367 hehtaaria ja alue on rantojensuojelukohde. Ympäristöhallinnon Natura-kuvauksen mukaan Simojärven kasvillisuuden yleisilme on karu ja järven rannat ovat moreenipeitteisiä ja suurelta osin soistuneita. Järven linnusto on monipuolinen ja Simojärvi on myös kalastoltaan arvokas osa Simojoen vesistöä.

Simojärven rantojen käytössä ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota järven luonnonmukaisen rantaviivan, maiseman ja rantaluonnon säilyttämiseen.

Hakemukseen liitetyn pääpiirustuksen mukaan aallonmurtajan kokonaisala on noin 102,9 m², josta vedenpäällisen osan pinta-ala on noin 60,5 m². Rakenteeseen on käytetty tai suunnitelman mukaan käytetään noin 179 m³ kivimassaa. Piirustuksen perusteella aallonmurtaja ulottuu selvästi olemassa olevasta rantaviivasta vesialueelle ja muodostaa niemen yhteyteen huomattavan pysyvän rakenteen.

Aallonmurtajan toteuttaminen ennen tarvittavan luvan saamista ei voi sellaisenaan muodostaa perustetta rakenteen pysyttämiselle. Sen hyväksyttävyyttä ja pysyttämisen edellytyksiä tulee arvioida samoista lähtökohdista kuin siinä tapauksessa, että lupaa olisi haettu ennen aallonmurtajan toteuttamista.

Tekniselle johtajalle on tullut yhteydenotto jo rakennetun aallonmurtajan vaikutuksista. Saadun palautteen mukaan niemeen rakennettu aallonmurtaja on muuttanut alueen luontaista veden virtausta ja veden vaihtuvuutta. Palautteen mukaan vaikutukset ovat

havaittavissa niemen molemmilla puolilla sijaitsevista lahdista ja aallonmurtaja on heikentänyt niiden olosuhteita.

Rakenteen koon ja sijainnin perusteella sen mahdollisia vaikutuksia paikallisiin virtausolosuhteisiin ja veden vaihtuvuuteen ei teknisen osaston näkemyksen mukaan voida jättää lupaharkinnassa huomioon ottamatta ja mikäli hakemukseen ei sisälly riittävää selvitystä aallonmurtajan vaikutuksista veden virtaukseen ja vaihtuvuuteen, lupaviranomaisen tulee tarvittaessa edellyttää niiden selvittämistä ennen asian ratkaisemista.

Simojärven kaltaisella luonnon- ja maisema-arvoiltaan merkittävällä järvellä yksittäisten kiinteistöjen tarpeisiin toteutettaviin pysyviin aallonmurtajiin tulee suhtautua pidättyvästi. Vaikka yhden aallonmurtajan maisemalliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti sen lähiympäristöön, asiaa tulee tarkastella myös koko Simojärven rantamaiseman ja vastaavien rakenteiden mahdollisen lisääntymisen näkökulmasta.

Yksittäisen kiinteistön tarpeisiin toteutetun aallonmurtajan salliminen voi johtaa siihen, että vastaavanlaisia rakenteita halutaan samoilla perusteilla toteuttaa myös muille Simojärven rannoille. Jos yksityisiä aallonmurtajia rakennetaan vähitellen useille kiinteistöille, niiden yhteisvaikutus voi merkittävästi muuttaa järvelle ominaista luonnonmukaista rantaviivaa ja erämaista järvimaisemaa. Simojärven rantojen käytössä tulee tämän vuoksi ensisijaisesti pyrkiä säilyttämään luonnollinen rantaviiva ja välttämään tarpeetonta vesialueiden täyttämistä sekä rantaviivaa muuttavien pysyvien rakenteiden rakentamista.

Yksittäisen kiinteistön veneilyyn ja muuhun tavanomaiseen virkistyskäyttöön liittyvät tarpeet tulisi lähtökohtaisesti ratkaista mahdollisimman kevyillä ja maisemaan vähän vaikuttavilla rakenteilla.

Aallonmurtajien rakentaminen tulee olla perusteltua ainoastaan sellaisissa paikoissa, joissa rakenteelle on selkeä yleinen tai laajemman käyttäjäjoukon tarve. Tällaisia kohteita voivat olla esimerkiksi yleiset venesatamat, yleiset veneenlaskupaikat tai muut yhteiskäyttöön tarkoitetut rantautumis- ja veneilypaikat. Näissä kohteissa aallonmurtajan aiheuttamaa rantamaiseman muutosta voidaan perustella rakenteesta saatavalla laajemmalla yleisellä hyödyllä. Veneilyä palvelevien merkittävien rakenteiden keskittäminen tarkoitukseen soveltuviin paikkoihin vähentää tarvetta rakentaa vastaavia pysyviä rakenteita hajanaisesti eri puolille Simojärveä.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää lausuntonaan, että Ranuan kunta ei puolla hakemuksen mukaisen aallonmurtajan pysyttämistä.

Päätös

Lisätietoja asiasta antaa:

tekninen johtaja Risto Niemelä
puh. 040 704 9623, etunimi.sukunimi@ranua.fi